

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltelek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyiltelek petita 50 fillér.

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Május 1.

Ma volt istenasszonya a virágnak, a gyöngédségnek, a poézisnek a pogány kultúra korában. A kereszténység is lefoglalta magának a természet ébredése és virágos költősbé való öltözése gyönyörű tavaszi idejét, a májust, ami természetes is, hiszen a keresztényi religió, mely a feltámadást hirdeti, beszédesbben, szimbolikusabban alig tudná mással bizonyítani, mint a májussal, melyben csodás erejét látjuk megindulni évenként a természet újra ébredésében, feltámadásában. A modern kultúra embere pedig, aki a négy fal közé ékelve penészvirággá sorvad, — valami sóvár, lelket emelő, szívet dagasztó érzéssel virrad fel május elsejére, a természet ébredésének örömmünepére. Az utcákon elhangzó ébresztő muzika egy új életnek revellációja. Jelszóvá válik, hogy ki a szabadba és soha divatosabban nem mondják Rousseau nagy elvét: vissza a természethez, — mint május elsején.

Átrándjainknak, poézisünknek, legszebb hagyományainknak gyilkos megdőljön az a társadalmi forradalmi jelszó, mely a virágos május elsejét át akarja formálni a vörös májussá. Nem és százsor nem. A társadalmi revolúció szimbolikus vörös zászlója nem illik május elsejéhez. És vezessen bármilyen nagy tömegeket a szocializmus az utcásteleken és hangozzék az új társadalmi törekvéseknek sztereotip követelése bármily nagy erővel, mi kitarással hirdetjük, hogy ez a propaganda olyan napot foglal le, amikor a szívek egészen más érzésekkel vannak telve. Mert május elsejéhez az illik, hogy a legény virágot tegyen kalapjához, a leány virágot tűzzön keblére, a gyermek

fonjon a mezőn koszorút, minden rendű ember menjen ki a szabad természetbe megcsodálni a májusi eget és a májusi földet, azurkékben és a friss klorofil smaragd-zöldjében, melyben van illat és madárdal, van dal, költészet és áhítat. Nincs ember, akiben csak a modern életküzdelem a hangulatokat végkép ki nem irtotta a szívből, (és mennyire szánjuk az ilyen rideg embert) aki május elsején is szürke hétköznapi érzetű. Nincsen ember, bármennyire súlyosodjanak rá az élet gondjai, hogy május elsején valami csodás, lelki hangulattal ne emelkedjen föl a gondviseléshez, amiért a tavasz balzsamos levegőjét, madárdalát, zöldjét, virágját élvezni enged. Micsoda kegyetlenség, hogy a társadalmi evolúció éppen ezt, a nagy vallás nélkül is egyetemesen ünneppé avatott napot foglalta le a maga propagandájának. Távol legyen tőlünk, mintha a társadalmi egyenlőség és emberi jogok általános megszerzése érdekében megindított társadalmi harcot igazlatlannak, céltalannak vagy nem korszerűnek követelésének tartanók. Csak hogy itt is Madách-csal tartunk: Nem a kakas szavára virrad; de a kakas kiált, mert hogy virrad! Ám minden tiszteletünk és rokonszínünk mellett is, melyet az emberi jogokért küzdők iránt érzünk, éppen a lelkünkben vibráló hangulat hív fel arra, hogy május elsejét igazi rendeltetésének kérjük tőlük vissza. Legyen továbbra is a tavasz ébredésének, az emberi reménységnek ünnepe május 1-e, legyen virág, dal, zene poézis e napon.

De legyen a május továbbra is a reménykedésnek, a feltámadásnak igazi ünnepe. Legyen ez a reménye az egyesnek is, a nemzetnek is. Így kell felfognunk május

elsejét ezekben a napokban is, amidőn a szép májusi eget viharfelhők készülnek elborítani és mintha nemzetünk nehezebb napok készülénének virradni. Lehet ez a borulat rövid, életű, hamar oszló és lehet az is, hogy utánna a májusi kék ég egy ősi jussalban előbbre jutó nemzetet ragyog, de lehet az is, hogy a viharfelhők megülnek a májusi eget és nemzetünkre az összetartás komoly szükségére, bajok, talán keservek várnak. Mindegy! Megszokta ezt a nemzet, hogy balsors látogassa, hogy ügyei nehezségeken, akadályokon átküzdve mehessen csak előre. Csak a történelem fátylájával világítsunk a nemzet jövőjébe: legyünk méltók őseinkhez s kövessük őket: nem lesz éjszaka, megvirrad még valaha!

Nagyon rossz magyar szó, de igen jellemző. Ugyanis az avaiag kalendárium «bájhó»-nak nevezi a május hónapját. Ha nem is magyaros a szó, de igaz.

Ó jövő május elsejének nagy hangulata, hintsd be rózsáddal a reménykedő, a küzdő, a gondokkal terhes élő nemzedéket. Az erdő hívó lombja, hangos madárdala, a csallók és mezők tarka mezei virága, — mind, mind csodítsék ki a szoba négy fala közt trespő modern embereket, hadd szálljon lelkük föl a szabad égen Isten kárpitja felé dicsérni Őt, aki mindezt az emberiségnek megadta jóvoltára és gyönyörűségére.

A tanítók nyugdíjügye.

Boldogemlékü Molnár Aladár, a kiváló magyar tanítérfu volt az, ki először pendítette meg azon humanus eszmét, hogy a magyarországi tanítók betegségük vagy rokkantságuk esetén ellátásban részesüljenek

Lomtárba vele!

(BARTHA MIKLÓS írta a Magyarország 1898. évi 83-ik számában, midőn a fővárosi tanács az 1848—49-i múzeumnak átengedett helyiséget elvenni javasolta.)

Egyszer, valamikor régen, talán négy év előtt a magyar főváros hazahozta Kossuth Lajost, hogy halálóra a haza földével egyesüljön. Ilyen régi időre kicsoda emlékeznék már? Sietős az utunk; nem kőszálhatunk be minden liget, még ha istenek lakják is: és nem pihenhetünk meg minden árnyékban, ha mindjárt a nemzeti gyász sötét fátyola okozza is azt.

Haladnunk kell, hogy el ne hagyjon a többi. Akik im előre törnek szörnyű ökleléssel, minden virágot eltápnak, minden szemetet felkavarnak, minden sárcsatornán keresztüligázolnak — némelyik térdig jár benne, a másik nyakig; de bele nem fullad egy se, hanem megy tovább, soha hátra nem néz, mindig előre, neki a partnak, csúszva, mászva, négykézláb, hasra fektűve, térdén rimánkodva, föl a meredek úton ameddig csak lehet, sőt azon is túl, hol már nem hallható a köztélet moraja és nem érezhető a büntetőjeze.

Ebben a nagy sietésben kicsoda gondol a multa? kinek jut ideje arra, hogy megálljon egy-egy halványuló emlék előtt és cypus ágat tegyen egy-egy sírhalmora? Ilyfajta révedezésre

bizony nincs idő. Mert a többi megy, fut, rohan és aki megáll egy könnyet ejteni: lemarad a vonatról, helyét elfoglalják, késését félremagyarázzák; gyűnassú lesz és meg nem bízható.

Arról a Kossuth Lajostól, kit egykor régen, ki tudná mikor, talán még a regevilágban, a magyar főváros hazahozatott, egy buzgó és szorgalmas buvár ezernyi emléket gyűjtött össze. Képeket, rajzokat, metszeteket, szobrokat, iratokat igen nagy mennyiségben. A gyűjteményt fegyverek, ruhák, zászlók, bilincsek, falragaszok, fűjegyzések, levelek, okmányok, térképek, egészítik ki a szabadságharc korából. Együtt az egész egy gazdag, változatos, jól rendezett múzeum; gyönyör a szemlélőnek, oltár a hazafiának, kincs a történetírónak. Voltaképpen a reménynek egy sugárkévéje, mely fényözönyt vet a multból a jövő felé. Egy mérleg a nemzet valódi értékéről. Tanulságtétele a rajta élő közönségnek. Figyelmeztetés a kötelességek becsületes betöltésére. Élő, látható, megfogható, beszélt történet arról, hogy önért, bizalom, hit, a jognak tisztelete, a szabadságnak szeretete, a hazafiságnak önzetlensége miként tudja a próbák nehéz napjaiban hősköltelemmé vártatni a nemzet köztevékenységét. Ilyen ez a múzeum. Gyűjtötte, tulajdonosa Kreith Béla gróf. Ügyeztetésének, lankadatlan buzgóságának és szakértelmének méltó eredménye ez a gyűjtemény.

Becsés nekünk is, kikben kegyelet él. Becsesebb lesz a jövődönök, mikor majd a hipperlojalitás nem zavarja meg az érzületek kristályát.

Ennek a gyűjteménynek a magyar főváros helyét adott üres műcsarnokában. Ott van egy fél év óta. Azt azonban nem engedte meg, hogy nyilvános látogatásra megnyitható legyen. Mintha dugáru volna, ami ott van. Avagy talán egy erkölcsi robbanó szertár, mely lángra lobban halak sóhajoktól? Képz-lódás. Nem vagyunk olyan gyűlékonyak. Ozunk sincs, erőnk sincs, tűzünk sincs hozzá. Vértünkben sok a savó, lelkünkben sok a renyhesség és hogy boldogok, gazdagok, virágzók vagyunk, azt csak az imént bizonyította ránk a kormány.

A robbanásról tehát szó se legyen. Maradjunk a dugárunk. A főváros egy kis orgazdaságra vállalkozott. Helyet adott a csempészt portékának. Különbön óvatos volt. A nyilvánosság kizárásával emberelte meg magát. Az irást követte: ne tudja a bulkezed, hogy mit csinál a jobb. Ennélfogva «véka alá rejtette a gyertyát»: miáltal egy kis ellenkezésbe jött az irással, ami nem is egészen okatlan módszer, mert földolog, hogy a kegyelet káposztája megmaradjon, a hipperlojalitás kecskéje pedig jóakkék.

Nyugta az emlékeknek még nincsen. Valakinek, valahol valamikor szemet szur. El van ugyan

Az ő buzgó munkásságának a segítségével alkotta meg a nemzet törvényhozó-testülete az 1875. évi XXXII. t. cikket, amely a tanítók nyugdíjazásáról intézkedik.

Történt ugyan már ezt megelőzőleg is némi gondoskodás a tanítókról, özvegyeikről és árváikról a törvényhozás részéről 1868-ban, csak hogy e gondoskodás oly csekély volt hogy korántsem közelítette meg azon intézkedéseket, melyek az I. Ferenc király által 1806-ban kiadott „Ratio educationis”-on alapultak a tanítók nyugdíjgyét illetőleg.

Nem is lehet csodálni, ha Magyarország tanítósága, — mely már az alkotmányos korszak kezdetén köteles-égludással állt a tanulóifjúság élén, hogy azt a hazafiság útján előre vezesse, — elégedetlen volt az 1868-ban megállapított első népoktatási törvényben foglalt nyugdíjintézkedésekkel. Felkereste az országgyűlést, a napisajtót, — mint a legnagyobb kultúréről, amelyben az emberi haladásnak a lényege áll, — hogy sérelmeit kellőképp orvosolja.

Egy báró Eötvös Józsefnek, egy Molnár Aladárnak, — kik mélyen érezték az „Orsz. tanítói nyugdíjintézet” megalkotásának sürgős voltát, — kellett jönnie, hogy az ország tanítóságának a nyugdíjügy rendezésére vonatkozó kívánsága az 1875. évi 32. t. cikkben megoldást nyerjen.

Az 1875-iki tanítói nyugdíjtörvénynek 1891-ben történt revíziója alkalmával a tanítóságnak sok jogos és méltányos óhajai teljesült, úgy a tanítói-nyugdíjösszeg megállapítását, mint az özvegyek és árvák ellátását illetőleg. Még is nyugodott a tanítóság. Megnyugtatta különösen az 1891. évi 43. t. c. 15. §-a által keltett ama remény: hogy 10 év múlva, a megejtendő újabb számítások kedvező alakulása esetén, a még teljesítetlen méltányos kívánalmak is kielégítést fognak nyerni.

Azonban alig indult meg a nyugdíjösszeg megállapítását illető eljárás, az ország tanítósága csakhamar kiábrándult, sajnosan tapasztalva: hogy nyugdíjiránti érdekei — a vonatkozó törvény ellenére — érzékenyen megsérülnek; s csupán a remény maradt meg arra nézve, hogy az 1901. évben megjelent módosítás alkalmával ama sérelmek orvosoltatni fognak.

Fajdalom, azóta már sok víz lefolyt a nagy Dunán, az intézmény szabályait átgymnói formán, hogy az csak némiképp megfelelően az új kor követelményeinek, a tanítóság óhajainak — még mindig a messze jövőben dereng. Az első decenium már rég letelet, Magyarország tanítósága bátran kér-

rejtve, de hátha keresztül tör a vastag falon, mint egy Röntgen sugár? Hátha éppen akkor tör keresztül, mikor valamelyik bezontos szemöldökű kegyelmes úr arra kocsikázik? Szörnyűség volna! Gyanusz hírbé keverednék a főváros. Eltálatná homályosodni a Haynau díszpolgárságának dicső emléke. Nosza kivele! Tessék elhurcolkodni! Ötven éves évfordulóját ünnepeljük a 48-iki újjászületésnek és az újjászülött vékeresszégnek. Pényít, lendülettel, áhitatot azzal készül adni a főváros ennek az ünnepnek, hogy a születésnek és keresztelésnek emléktárgyait kidobja az utcára. Megható ragaszkodás a nagy multhoz; csodálatos tanúsága a kegyeletnek! Hadd legyen hajléktalan az az emlékezőpárt, amiként bujdosók lettek, kik létrehozták és megvédelmesték magát a nagy művet!

Lomtárba vele! Ne alkalmatlankodjék a törtétes útján! Én pedig csak azt sajnálom, hogy Károlyi Lajost hazahozta a főváros. Jobb lett volna szörénynek a turini ciprusok árnyában pihenni. Sihalmit az a város nem rugdosná meg, miként megrugja ez, mikor rávonatkozó erekléket kidobja kebeleből.

dezheli: Óh revízió, hol kése! az éji homályban?

Évtizedeknek kellett elmúlnia, míg a tanítóság az 1907. évi XXVI. és XXVII. iskolatörvénnyel némileg tisztességes fizetéshez jutott. De azért a kultuszminiszter által említett nemzeti becsületbeli adóság még korántsem kiegyenlítő. Csak a jelenről történt gondoskodás, a tanítóságnak nem annyira becsületes, mint igazságos nyugdíjügye, ez a második fájó seb még mindig orvoslást, rendezést vár.

A nyugdíjgyű revíziójának szükségességét nemcsak a tanítóság, hanem a mérvadó körök is belátják, mert valóban a mostani nyugdíj csak egy szeg azon koldusboton, mellyel a magyar néptanító élete alkonyán vándorol. Szomorú bizony, hogy azok, akikről kulturánk jövője elsősorban függ, 40 évi közszolgálat után annyira sem vihetik, hogy maguknak végnapjaikra nyugodt életet biztosítsanak.

Vessünk csak egy futó szempillantást a tanítói nyugdíj- és gyámalap legutolsó, 1906. évi számadására. Igen, de igen szomorú tapasztalatot szerezhetünk magunknak. Az 1906. évben 4182 tanító 2 859,529 33 K nyugdíjat élvezett, e szerint egyre átlag csekély 383 77 K esett. Hanem az özvegyek nyugdíja még szomorubb. 3651 özvegy 1 339,944 93 K segélyben részesültek, egy özvegyre jut 367 kor. Az 1874 árva után a nyugdíjintézet 161,759 29 koronát nyújtott, mint gyámpénzt, itt egy árva 86 31 kor. kapott. Szívfacsaró, szomorú helyzetbe jutnak agg napjainkra a nemzet napszámosai, kik keserves munkájuk után még mindig az ösdijságban immár 40 éve fennálló nyugdíjtörvény szabályai szerint látnak el.

A magyar tanítóság eddig csak kért, esdekelt s várta-várta óhajainak teljesülését. Most azonban elérkezettnek látja az időt, hogy évtizedes álmaiból felébredjen s a tett mezejére lépjen. Megérdemelt igazuk érdekében talpra állnak az ország tanító-egyesületei, tanítótestületei, hogy a nyugdíjtörvényben foglalt sérelmekről ne csak az iskolaszékek gondnokságok, hanem a törvényhatósági bizottságok, közművelődési egyesületek, a törvényhozók, szóval az egész magyar társadalom szerezzen tudomást.

Igy azután erős lehet a tanítók reménye, hogy a közel jövőben — a nagy magyar társadalom lelkes felkarolása és támogatása mellett — a magas tanügyi kormány mielőbb revízió alá fogja a tanítók nyugdíjtörvényét, mielőbb újja alakítja át, a melyben minden joguk és minden előnyük körülszálcolva, biztosítva lesz.

S a magyar tanítóság, — mely a haza jobb jövőjének, boldogulásának megállapításában, nemzeti lételének fenntartásában oly elementáris erővel mindenkor kivette a maga részét, — méltán megérdemli, hogy a nyugdíjtörvény revíziója ügyében most megindított méltányos és jogos kívánalmait az egész magyar társadalom magáévá tegye.

E nagy mértékben megindított mozgalom elől a magas tanügyi kormány sem térhet ki. 17 esztendőig várt a magyar tanítóság, most itt az idő, hogy a közel multban bangoztatott „nemzeti becsületbeli adóság” másik része is törlesztve legyen. A hit és a remény, e két ikerestívről táplálja a nemzet tanítóságát jogos és igazságos kívánalmainak megvalósításában. Hiszi, hogy a magyar közoktatásügy jelenlegi lánglelkű fővezére és apostola, Apponyi Albert gróf és a magyar törvényhozás méltányolni fogják a nemzet napszámosainak e kérését;

s ha e reményük, hitük megvalósul, a nemzet e valóságos hadserege lángoló hazaszeretével, munkásságával nemcsak másodszor fogja — a költő szavai szerint — meghódítani ez ezeréves országot, de e polyglott államban ki fogja vinni a béke diadalmát is!

— A népkönyvtár mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3 óráig a városházán.

K Ü L Ö N F E L É K.

Itt van már a fecskemadár újra...

Itt van már a fecskemadár újra,
Régi fészket... újra foltogtatja...
Újra zengi édes-bájos dalát,
Újra látja régi, veng gazdát.

Újra dalol, ... újra énekelget,
Hisz nélküle nem lehet kikelet.
Fecske nélkül a házeres-alja,
Kopaszabb mint: a legett gazda!

Csak dalolagss kedves fecskemadár, —
Hiszen gazdád benne kedvet talál.
A magyarnak ügyis bús nótája,
Nincs egybe, mint árva hazája.

Csak dalolagss kedves fecskemadár,
Énekelges, hiszen itt van a nyár!...
Felejtess el gazdád fájó bóját,
Vigasztald meg, ... s jó lesz ő is hozzád!

Hegedüs Elek.

— Kérelem. Lapunk folyó hó 1-ével a XXVI-k évf. II-k negyedebe lépett; ez alkalmatossággal tiszteltetl kérjük az előfizetőinket kiknek előfizetése lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralekben vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen. Tisztelettel a Kiadóhivatal.

— Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő április hó 23-án Csáktornyára érkezett. Még azipar meglátogatta az iparos tanonciskolát. A tanítóképző-intézettel kapcsolatos ügyekben érkezett Zrínyi Károly igazgatóval. Előkészítette Pataky Kálmán igazgatóval az áll. polgári leányiskola mellé szervezendő leány internátus első, legszükségesebb intézkedését. Április hó 24-én meglátogatta az áll. elemi fiu- és leányiskolákat s nyert tapasztalatai alapján a tantestülettel az iskolai élet minden mozzanatára kiterjeszkedő záróértekezletet tartott, melynek befejeztével a tantestület lelkes és odaadó buzgalmaért meglel elismerésének adott kifejezést. Ugyanezen alkalomból adta el legméltóbb elismeréssel Mencsey Károlynak igazgatóvá történt kinevezetése okmányát s fogadta az áll. kisdödvödhöz átvett egyesületi kisdödvödhöz hivatalos esküjét.

— Tanügyi áthelyezés. A m. kir. válás- és közoktatásügyi miniszter Holtzer Béla damási áll. elemi iskolai tanítót a melinczi áll. elemi népskolához helyezte át.

— Tanító választás. A muravid. közs. elemi népskolánál lemondás folytán üresedésben volt második tanítói állásra az iskolaszék m. hó 8-án Varga Pál okt. tanítót választotta meg.

— Gazdasági szakértő kijelölés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter az 1908. évi 39. t. cikk. illetve az ezen törvény végrehajtása tárgyában a m. kir. igazság- és földmívelésügyi miniszter által 20/1909. I. M. sz. a. kiadott rendelet 30. §-a alapján Zala vármegye területére Verly Ernő földbirtokos, perlaki lakos birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértővé jelölte ki.

— Méhészeti vándortanító. A földmívelésügyi miniszter Pataky Béla nagybányai lakos a dunántúli kerületre, Pápa székhelyűl, méhészt. vándortanítóvá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Weinstengl Sándor komáromi kereskedő eljegyezte Neisits Ignác drávaszilasi korcsmáros leányát, Gizellát.

— **Gyógyszertárunk ügye.** Kovács és Sággy gyógyszerészek a Csáktornya felállítandó második gyógyszertárra vonatkozólag kérvényt nyújtottak be. A vármegyei közegészségügyi bizottság a múlt hét folyamán vette tárgyalás alá nevezettek kérvényeit. A bizottság, melynek elnöke Legáth Kálmán, előadójá Kolbenschlag Béla vármegyei főjegyző volt, — dr. Thassy Gábor megyei I. főorvos és Csáktornya nagyközség képviselőtestületében hozott jelentésekre és határozatokra azt egyhangulag nem véleményezte.

— **A Zala megizmosodása.** Öröndetes eseménye a vármegyei hírlapirodalomnak a folyamatban lévő akció, mely a Nagykanizsán megjelenő Zala c. politikai napilapot részvénytársaság kezébe juttatta. A Zalát eddig a Fischl-cég nyomdájában nyomtatták, ezentúl a «Zala Hírlapkiadó és Nyomdászvénytársaság» gondoskodik kiadásáról. Ez a változás nagy horderejű eseménye a Zalának: A részvénytársaság a maga nagyobb tőkéjével fokozottabb mértékben lesz abban a helyzetben, hogy a Zalát az eddigi színvonalon ne csak megtartsa, de tovább is fejlessze. Mert ha a Zala eddig megfelelt a missziójának, mégis a vármegyei hírlapirodalom szempontjából öröndetes, ha az újság eddigi dícséretesen megoldott törekvéseinek, az eddignél megtehetőbb eszközökkel segítségére sietnek, hogy a vármegye egyetlen napilapját megizmosítsák s a hazafias kötelességek teljesítésére minél képezebbé tegyék. A részvénytársaság 80 ezer K-s alaptőkével rendelkezik. A 100 K-s részvényeket aláírás útján gyűjtötték. Az alapítók élén gróf Batthyány Pál vármegyei tanácselnök áll, ki köré geszgardája sorakozik a vármegye hangadó férfainak. A Zala ezentúl a vármegyei függ. párt hivatalos organumja lesz s mint ilyen, a függ. párt részéről erkölcsi támogatásban részesül.

— **Áttérés a kath. egyházba.** Adelman Ferenc stridóvári lakos lélekemelő ünnepség keretében tért át mult szerdán Luther vallásáról a kath. vallásra. A tiszteltreméltó öreg lelkében már régóta a kath. vallás híve volt. Gyermekeit a kath. vallás magasztos elvei szerint nevelte. Ezen vallás ünnepét épp oly bensős lélekkel ünnepelte meg, a templomban, körmenetekre épp oly szorgalommal járt, a kath. vallás szertartásait épp oly áhítattal tekintelte, mint bármely született katolikus. Az utóbbi időben betegeskedni kezdett. Betegsége egyre súlyosbodott. Mint jólelkű, istenfélő ember, betegségében Istenre gondolt. Szíve sugallatát követve elhatározta, hogy valóra váltja régi vágyát, áttér a kath. vallásra. Nagybeleg létele ágyához kértelte Purics Lukács odaváló segédlelkész, aki az ő határozottan kifejezett kérelmére egy gyönyörű ihletett beszéd kíséretében végezte el az egyházi funkciót, melynek magasztos volta mindenkit meghatólt. A szertartás végeztével szenvedései közepette is örömkönni csillogott az öreg szemében, de a meghatótságtól könnyeztek az összes jelenvöltek is.

— **Ifjúsági egyesület Stridón.** Stridón a télen alakult meg az Ifjúsági Egyesület, mely rövid fennállása alatt is szép lendületet vett. Vasárnap délutánokint az ifjak szép számban látogatják az egyesület helyiségét, hol társalgással, énekkel, olvasással töltik az időt. Minden vasárnapra esik egy

előadás is. A legutóbbi vasárnap délután kirándulást tettek Farkashegyre, az áll. szőlőtelepre. Az ifjuság megtekintette az egész berendezést, mit részletes és tanulságos magyarázatokkal kísért Paller Gáspár, az áll. szőlőtelep felügyelője. Az ő szíves útmutatásai révén az ifjuság nagyon értékes ismereteket szerzett. Új és felelté érdekes volt a prémnyul'tenyésztés, melynek műtásterü kezelése elismerést érdemel. Az ifjuságot vezették Danitz Sándor, Krampatics József és Kozma Imre tanítók. Az érdekes kirándulásban résztvettek Ivkó János plébános, Purics Lukács káplán és Korpics Rezső főkönyvelő. Előadás után Paller Gáspár, a szíves házigazda, asztalánál látta vendégeit, kik estefelé hasznos tapasztalatokkal megrakodva és egy kellemesen eltöltött délután emlékével indultak vissza Stridóra.

— **Új vasut.** Az alsólendva—muraszombati vasút ügyében értekezlet volt Bellatincon, melyen résztvettek Muraszombat vezetői emberei, élükön Batthyány Zsigmond gróf, orsz. képviselővel. Az értekezlet kimondta, hogy a vasútépítés ügyében rövidesen nagyobb mozgalmat indít. A törzsrészvények jegyzésének gyűjtését pedig megkezdi.

— **Eltűnt iskolásfiúk.** Több fővárosi és ezek nyomán egynehány vidéki lap is megemlékezett két eltűnt csáktornyai iskolás fiúról: Fuisz János polgari s Berényi János elemi iskolai tanulókról, kik mult vasárnap Csáktornyáról nyomtalanul eltűntek. Utána jártunk a dolognak, de részletekről az elűnésre vonatkozólag nem számolhatunk be. Az tény, hogy a fiúk vasárnap délelőtt eltávoztak hazulról s hogy nem tudják, merre vannak. A megindított köröztesek eddig még nem vezetett eredményre. Amit azonban a lapok irtak, hogy a Bakony felé vették volna útjukat, Petőfi költeményeivel s egyéb belleggyervekze, mint afféle modern Rózsa Sándorok, aligha felel meg a valóságnak, mert a fiúkban, különösen Fuiszban sohasem mutatkozott az erre való hajlandóság. Békés, tisztességtudó, szófogadó gyermek volt mindig, kibén édesapja romantikus hajlamokat soha sem vett észre. Vasárnap is imakönyvével, ünneplő ruhájában búcsuzott el szokásszerűt édesapjától, kinek fogalma sincs róla, hogy fiát mi készítette az elhatározásra. Fuisz börtönőr azt hiszi, hogy a fia Horvátország felé vette útját, ott is keresik elsősorban. A fiu egyszerűen 2 napra már eltűnt hazulról, de akkor sem kalandozó természete miatt, hanem egyszerűen azért, mert egy tantárgyból megbukott, mely ok azonban most nem forog fenn, mert tanárai utóbbi időben meg voltak vele elégedve.

— **Tűz.** M. hó 22-én a délutáni órákban Zadravec József paphegyi lakos lakóháza 844 kor. értékben leégett. A tüzet, mint azt a nyomozás megállapította, a káros 7 éves Bálint és 4 éves József nevű fiai okozták, olyképpen, hogy a szalmakazal tövében tüzet raktak. Ezen tüzesetnél a káros neje, szül. Hobloy Mária súlyos égési sebeket szenvedett. A leégett ház nem volt biztosítva. A mulasztással terhelt Zadravec József és neje a helyi büntető bíróságnál feljelentettek.

— **Rendőri hírek.** Bencek János obcnai (Horvátországi) illetőségű csavargó háziszolgája mult hó 19-én Sárközi Aladár helybeli lakos kárára egy itteni vendéglő helyiségéből egy drb. 20 kor. értékű kabátot elloptott. A csendőrség járőre a tettest elfogta s a büntető bíróságnak átszolgáltatta. — Özv. Szklepics Antalné, alsóhideghegyi lakosnő szolgál-

latában álló Loncsárics Mátyas kisszabadjai illetőségű cseléd m. hó 18-án, amíg az asszony hazulról távol volt, egy elrejtett kulccsal kinyitotta annak ládáját és az abban volt 1 drb. 10 koronás bankjeggyel, 2 drb. 5 koronás ezüst pénzl, valamint a nevére szóló cselédkönyvet magához vette és ismeretlen irányban megszökött. A járőrnek azonban sikerült a tolvajt Voduce Albert korcsmájánál feltalálni s üldözés után Sprinc Vidva vargahegyi lakos szénapadlása elcsipni. Loncsárics a helyi kir. járásbírósnak átadott. — Subics Pál muraszzerdahelyi lakos kárára m. hó 19-én a délutáni órákban, amíg ő nem volt otthon, veje Jámhor Flórián vele egy házban és háztartásban élő szintén muraszzerdahelyi lakos nyitva volt lakásáról több ágyneműt, élelmiszeri; leánya, Subics Katalin kárára pedig ruhaneműket mintegy 56-80 korona értékben ellopt. Nevezett tettes feljelentett.

— **Tűz.** Perlakon április hó 23-án este 8 óra után a plebániához tartozó pajta kigyulladt s pár pillanat alatt lángba borultak Zala József jegyző, Reichwein Antal és Jegyud Flórián perlaki lakosok melléképületei is. A gyorsan terjedő tűz miatt a mentés csak részben sikerült. A tűz gyújtogatásból keletkezett. Egy Szobocsánec Karolin nevezett drávaegyházi lakos elmezevarában követte el. A gyújtogatót letartóztatták. A kár meghaladja a 7000 kőronát.

— **Szineszt Perlakon.** Füredi Miksa szintársulat Perlakról három heti ott működés után Letenyére fázozott.

— **Testi sértés.** F. hó 13-án éjjel víg muzsikaszó hangzott Murasklácson Jalsovec István korcsmájában. Fialatok, öregek bűfelteve jártak a ropogós táncot. A mulatozók között volt Lecsek Rókus ugyanottani lakos is, kit éjjel utáni 2 órakor Szová Balint muraskláci lakos eddig meg nem állapítható tárggyal úgy fejbe ütött, hogy Lecsek Rókus kobakján 2—3 hétig gyógyuló testi sértést okozott. A nevezett terhelt ezen nem éppoly óvatos cirogatásáért feljelentett a helyi büntető bíróságnak.

Nyilttér.)*

Csaló ügynökök!

Egy Heinrich Róbert nevű ügynök járja be a Muraközi falvakat és a Szent Erzsébet házi ipar műintézetre, valamint a Hannersdorfi templom-építésre hivatkozva, fészleteket kínál veltére. Figyelemztetjük az illetékes hatóságokat és a hívőket, hogy ezen ügynökök sem mi, sem a Hannersdorfi templom összeköttetésben nem áll. Aki e célra fészleteket rendelt Heinrich Róberttől, az ne vegye át a postán, mert az ígért üvegburát «Heinrich» úr rendszeren «lefejté» a ládába csomagolási ez által a verőket érzékenyen megkárosítja. Nevezett ellen a perlaki csendőrségnél vizsgálat van folyamatban s a károsultak jól teszik, ha panaszaikat ugyanoda írásban beküldik. Budapest, 1909. április hó 26-án.

Tisztelettel:

Szent Erzsébet Háziipar Műintézet és a Jézus Szent Szíve Palcs Kőműveltala Budapest, VII., Varseny-utca 6.

*Ez rovart alatt közölteték nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

— **Töredék.** Politikai vonatkozása miatt nem közölhető. A vers azonban jóvolt fog.

— **ma. S.** Cikkét eltettük: t. szj. e hóban megjelenő jubilitáló számunkban hozzuk. Ha lehet, küldje be a cikk folytatását is. Talán mindkét cikket egyszerre hozhatjuk.

— **J. Kuzs.** Versét megkapjuk, de terjedelme volt miatt csak alkalmilag használhatjuk fel. Majd sorát adjuk. Addig próbálkozzunk más irányban is. Talán cikket. Vagy itt-ott legalább egy-egy tudósítással, hogy az Önök vidékéről is valami hírt halljunk.

— **Árpád.** Igért jubileumi közleményeit várjuk. A jubileumi szám talán 2 hét múlva jelenik meg. Jó lesz, ha mielőbb megküldi.

Az ő buzgó munkásságának a segítségével alkotta meg a nemzet törvényhozó-testülete az 1875. évi XXXII. t. cikket, amely a tanítók nyugdíjazásáról intézkedik.

Történt ugyan már ezt megelőzőleg is némi gondoskodás a tanítókról, özvegyeikről és árváikról a törvényhozás részéről 1868-ban, csak hogy e gondoskodás oly csekély volt hogy korántsem közelítette meg azon intézkedéseket, melyek az I. Ferenc király által 1806-ban kiadott „Ratio educationis”-on alapultak a tanítók nyugdíjügyét illetőleg.

Nem is lehet csodálni, ha Magyarország tanító-sága, — mely már az alkotmányos korszak kezdetén köteleesség-tudással állt a tanulóifjúság élén, hogy azt a hazafiság útján előre vezesse, — elégedetlen volt az 1868-ban megállapított első népoktatási törvényben foglalt nyugdíjintézkedésekkel. Felkereste az országgyűlést, a napisajtót, — mint a legnagyobb kulturerőt, amelyben az emberi haladásnak a lényege áll, — hogy sérelmeit kellőképp orvosolja.

Egy báró Eötvös Józsefnek, egy Molnár Aladárnak, — kik mélyen érezték az „Orsz. tanítói nyugdíjintézet” megalkotásának sürgős voltát, — kellett jönnie, hogy az ország tanító-ságának a nyugdíjügy rendezésére vonatkozó kívánsága az 1875. évi 32. t. cikkben megoldást nyerjen.

Az 1875-iki tanítói nyugdíjtörvénynek 1891-ben történt revíziója alkalmával a tanító-ság-uk sok jogos és méltányos óhajja teljesült, úgy a tanítói-nyugdíjösszeg megállapítását, mint az özvegyek és árvák ellátását illetőleg. Még is nyugodott a tanító-ság. Megnyugtatta különösen az 1891. évi 43. t. c. 15. §-a által keltett ama remény: hogy 10 év múlva, a megejtendő újabb számítások kedvező alakulása esetén, a még teljesítetlen méltányos kívánalmak is kielégítést fognak nyerni.

Azonban alig indult meg a nyugdíjösszeg megállapítását illető eljárás, az ország tanító-sága csakhamar kiábrándult, sajnosan tapasztalva: hogy nyugdíjiránti érdekei — a vonatkozó törvény ellenére — érzékenyen megsérültek; s csupán a remény maradt meg arra nézve, hogy az 1901. évben megejtendő módosítás alkalmával ama sérelmek orvosoltatni fognak.

Fajdalom, azóta már sok víz lefolyt a nagy Dunán, az intézmény szabályait átgymni olyformán, hogy az csak némiképp megfeleljen az új kor követelményeinek, a tanító-ság óhajainak — még mindig a messze jövőben dereng. Az első decenium már rég lelett, Magyarország tanító-sága bátran kér-

rejtve, de hátha keresztül tör a vastag falon, mint egy Röntgen sugár? Hátha éppen akkor tör keresztül, mikor valamelyik bizonyos szemöldökü kegyelmes úr arra koccikázik? Szörnyűség volna! Gyanus hírbe keverednék a főváros. Eltálatlan homályosodni a Haynau díszpolgárságának dicső emléke. Nosza kivele! Tessék elhurcolkodni! Ötven éves évfordulóját ünnepeljük a 48-iki újjászülésnek és az újjászülött vékeresztségnek. Fényt, lendületet, áhitatot azzal készült adni a főváros ennek az ünnepnek, hogy a születésnek és keresztésnek emléktárgyait kidobja az utcára. Megható ragaszkodás a nagy multhoz; csodálatos tanúsága a kegyeletnek! Hadd legyen hajléktalan az az emlékecsoporth, amiként bujdosók lettek, kik létrehozták és megvédelmezték magát a nagy művet!

Lomtarba ye! Nealkomatlanokdjék a törteők útjában! Én pedig csak azt sajnálom, hogy K's u h Lajost hazahozta a főváros. Jobb lett volna szörénynek a türini ciprusok árnyában pihenni. Szinhalmát az a város nem rugdosná meg, miként megrugja ez, mikor rávonatkozó ereklüket kidobja kebeléből.

dezheti: Óh revízió, hol késel, az éji homályban?

Évlizedeknek kellett elmúlnia, míg a tanító-ság az 1907. évi XXVI. és XXVII. iskolatörvénnyel némileg tisztességes fizetéshez jutott. De azért a kultuszminiszter által említett nemzeti becsületbeli adóság még korántsem kiegyenlítő. Csak a jelenről történt gondoskodás, a tanító-ságnak nem annyira becsületes, mint igazságos nyugdíj-ügye, ez a második fájó seb még mindig orvoslást, rendezést vár.

A nyugdíjügy revíziójának szükségességét nemcsak a tanító-ság, hanem a mérvadó körök is belátták, merl valóban a mostani nyugdíj csak egy szeg azon koldusboton, mellyel a magyar néptanító élete alkonyán vándorol. Szomorú bizony, hogy azok, akikről kulturánk jövője elsősorban függ, 40 évi közszolgálat után annyira sem vihetik, hogy maguknak végnapjaikra nyugodt életet biztosítsanak.

Vessünk csak egy futó szempillantást a tanítói nyugdíj- és gyámalap legutolsó, 1906. évi számadására. Igen, de igen szomorú tapasztalatot szerezhetünk magunknak. Az 1906. évben 4182 tanító 2 859,529 33 K nyugdíjat élvezett, e szerint egyre átlag csekély 383 77 K esett. Hanem az özvegyek nyugdíja még szomorubb. 3651 özvegy 1339,944 93 K segélyben részesültek, egy özvegyre jut 367 kor. Az 1874 árva után a nyugdíjintézet 161,759 29 koronát nyújtott, mint gyámpénzt, itt egy árva 86 31 kor. kapott. Szívfacsaró, szomorú helyzetbe jutnak agg napjainkra a nemzet napszámosai, kik keserves munkájuk után még mindig az ódságában immár 40 éve fennálló nyugdíjtörvény szabályai szerint láttatnak el.

A magyar tanító-ság eddig csak kért, esdekelt s várva-várta óhajainak teljesülését. Most azonban elérkezettnek látja az időt, hogy évtizedes álmaiból felébredjen s a tett mezejére lépjen. Megérdemelt igazuk érdekében talpra állnak az ország tanító-egyesületei, tanítótestületei, hogy a nyugdíjtörvényben foglalt sérelmekről ne csak az iskolaszékek, gondnokságok, hanem a törvényhatósági bizottságok, közművelődési egyesületek, a törvényhozók, szóval az egész magyar társadalom szerezzen tudomást.

Igy azután erős lehet a tanítók reménye, hogy a közel jövőben — a nagy magyar társadalom lelkes felkarolása és támogatása mellett — a magas tanügyi kormány mielőbb revízió alá fogja a tanítók nyugdíjtörvényét, mielőbb újja alakítja át, a melyben minden joguk és minden előnyük körüláncsolva, biztosítva lesz.

S a magyar tanító-ság, — mely a haza jobb jövőjének, boldogulásának megállapításában, nemzeti lételének fenntartásában oly elementáris erővel mindenkor kivette a maga részét, — méltán megérdemli, hogy a nyugdíjtörvény revíziója ügyében most megindított méltányos és jogos kívánalmait az egész magyar társadalom magáévá tegye.

E nagy mértékben megindított mozgalom elől a magas tanügyi kormány sem térhet ki. 17 esztendőig várt a magyar tanító-ság, most itt az idő, hogy a közel multban bangoztatott „nemzeti becsületbeli adóság” másik része is törlesztve legyen. A hit és a remény, e két kevertestvér táplálja a nemzet tanító-ságát jogos és igazságos kívánalmainak megvalósításában. Hiszi, hogy a magyar közoktatásügy jelenlegi lángeklü fővezére és apostola, Apponyi Albert gróf és a magyar törvényhozás méltányolni fogják a nemzet napszámosainak e kérelmét;

s ha e reményük, hitük megvalósul, a nemzet e valóságos hadserege lángoló hazaszeretelével, munkásságával nemcsak másodsor fogja — a költő szavai szerint — meghódítani ez czeréves országot, de e polyglott államban ki fogja vinni a béke diadalmát is!

— A népkönyvtár mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2 — 1/3 óráig a városházán.

K Ü L Ö N F E L É K.

Itt van már a fecskemadár újra...

Itt van már a fecskemadár újra,
Régi fészket... újra foltogatva...
Újra zengi édes-bájos dalát,
Újra látja régi, vén gazdát.

Újra dalol, újra énekelget,
Hisz nélküle nem lehet kikelet.
Fecske nélkül a házeres-alja,
Kopaszabb mint: a lefeggett gazda!

Csak dalolagss kedves fecskemadár, —
Hiszen gazdád benne kedvet talál.
A magyarnak úgyis bús nótája,
Nincs egybe, mint árva hazája.

Csak dalolagss kedves fecskemadár,
Énekelgess, hiszen itt van a nyár!...
Felejtsd el gazdád fájó bűjét,
Vigasztald meg... s jó lesz ő is hozzád!

Hegedüs Elek.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXVI-ik évf. II-ik negyedbe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetőinket kiknek előfizetése lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen. Tisztelettel a Kiadóhivatal.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő április hó 23-án Csáktornyára érkezett. Még aznap meglátogatta az iparos tanonciskolát. A tanítóképző-intézettel kapcsolatos ügyekkel értekezett Zrínyi Károly igazgatóval. Előkészítette Pataky Kálmán igazgatóval az áll. polgári leányiskola melé szervezendő leány internátus első, legszükségesebb intézkedését. Április hó 24-én meglátogatta az áll. elemi fiu- és leányiskolákat s nyert tapasztalatai alapján a tantestülettel az iskolai élet minden mozzanatára kiterjeszkedő zárótérkeztetést tartott, melynek befejeztével a tantestület lelkes és odaadó buzgalmaért meglel elismerésének adott kifejezést. Ugyanezen alkalomból adta át legmelegebb elismeréssel Mencey Károlynak igazgatóvá történt kinevezetése okmányát s fogadta az áll. kisdövodákhöz átvett egyesületi kisdövodónók hivatalos esküjét.

— **Tanügyi áthelyezés.** A m. kir. valás- és közoktatásügyi miniszter Holtzer Béla damási áll. elemi iskolai tanítót a melincei áll. elemi népiskolához helyezte át.

— **Tanító választás.** A muravid. közs. elemi népiskolánál lemondás folytán üresedésben volt második tanítói állásra az iskolázók m. hó 8-án Varga Pál okt. tanítót választotta meg.

— **Gazdasági szakértő kijelölés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter az 1908. évi 39. t. cikk. illetve az ezen törvény végrehajtása tárgyában a m. kir. igazság- és földmívelésügyi miniszter által 20/1909. I. M. sz. a. kiadott rendelet 30. §-a alapján Zala vármegye területére Verly Ernő földbirtokos, perlaki lakos birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértővé jelölte ki.

— **Méhészeti vándortanító.** A földmívelésügyi miniszter Pataky Béla nagyhányai lakos a dunántúli körületre, Pápa székhely-lyel, méhészt. vándortanítóvá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Weinstengl Sándor komáromi kereskedő eljegyezte Nemsits Ignác drávaszilasi korcsmáros leányát, Gizellát.

— **Gyógyszertárunk ügye.** Kovács és Sággy gyógyszerészek a Csáktornya felállítandó második gyógyszertára vonatkozólag kérvényt nyújtottak be. A vármegyei közegészségügyi bizottság a múlt hét folyamán vette tárgyalás alá nevezettek kérvényeit. A bizottság, — melynek elnöke Legáth Kálmán, előadója Kolbenschlag Béla vármegyei főjegyző volt, — dr. Thassy Gábor megyei I. főorvos és Csáktornya nagyközség képviselőtestületében hozott jelentésekre és határozatokra azt egyhangulag nem véleményezte.

— **A Zala megizmosodása.** Öröndetes eseménye a vármegyei hírlapirodalomnak a folyamatban lévő akció, mely a Nagykánizsán megjelenő Zala c. politikai napilapot részvénytársaság kezébe juttatta. A Zalát eddig a Fischl-cég nyomdájában nyomtatták, ezentúl a „Zala Hírlapkiadó és Nyomdárészvénytársaság” gondoskodik kiadásáról. Ez a változás nagy horderejű eseménye a Zalának: A részvénytársaság a maga nagyobb tőkéjével fokozottabb mértékben lesz abban a helyzetben, hogy a Zalát az eddigi színvonalon ne csak megtartsa, de tovább is fejlessze. Mert ha a Zala eddig megfelelt a misztifikációnak, mégis a vármegyei hírlapirodalom szempontjából öröndetes, ha az újság eddigi dicőreiesen megoldott törekvéseinek, az eddigmíg meglehetősen eszközökkel segítségére sietnek, hogy a vármegye egyetlen napilapját megizmosítsák s a hazafias kötelességek teljesítésére minél képebbé tegyék. A részvénytársaság 80 ezer K-s alaptőkével rendelkezik. A 100 K-s részvényeket aláírás útján gyűjtötték. Az alapítók élén gróf Batthyány Pál vármegyei elnök, a főpáncsja áll, ki köré egész gárdája sorakozik a vármegye hangadó férfainak. A Zala ezentúl a vármegyei függ. párt hivatalos organumja lesz s mint ilyen, a függ. párt részéről erkölcsi támogatásban részesül.

— **Áttérés a kath. egyházba.** Adelmann Ferenc stridóvári lakos lélekemelő ünnepség keretében tért át mult szerdán Luther vallásáról a kath. vallásra. A tiszteltreméltó öreg lelkében már régóta a kath. vallás híve volt. Gyermekait a kath. vallás magasztos elvei szerint nevelte. Ezen vallás ünnepeit épp oly benső lélekkel ünnepelte meg, a templomba, körmenetekre épp oly szorgalommal járt, a kath. vallás szertartásait épp oly áhítattal tekintette, mint bármely született katolikus. Az utóbbi időben betegeskedni kezdett. Betegsége egyre súlyosbodott. Mint jólelkű, istenfélelő ember, betegségében Istenre gondolt. Szíve sugallatát követve elhatározta, hogy valóra váltja régi vágyát, áttér a kath. vallásra. Nagybeteg létele ágyához kértelte Purics Lukács odaváló segédlelkész, aki az ő elhatározottan kifejezett kérelmére egy gyönyörű ihletett beszéd kíséretében végezte el az egyházi funkciót, melynek magasztos volta mindenkit meghatótt. A szertartás végeztével szenvedései közepette is örömkönni csillogott az öreg szemében, de a meghatótságtól könnyeztek az összes jelenvöltek is.

— **Ifjúsági egyesület Stridón.** Stridón a télen alakult meg az Ifjúsági Egyesület, mely rövid fennállása alatt is szép lendületet vett. Vasárnap délutánonként az ifjak szép számban látogatják az egyesület helyiségét, hol társalgással, énekéssel, olvasással töltik az időt. Minden vasárnapra esik egy

előadás is. A legutóbbi vasárnap délután kirándulást tettek Farkashegyre, az áll. szőlőtelepre. Az ifjúság meglepettül az egész berendezést, mint részletes és tanulmányos magyarázatokkal kísért Paller Gáspár, az áll. szőlőtelep felügyelője. Az ő szíves útmutatásai révén az ifjúság nagyon értékes ismereteket szerzett. Új és felelté érdekes volt a prémium-tenyésztés, melynek mintaszerű kezelése elismerést érdemel. Az ifjúságot vezették Danitz Sándor, Krampatics József és Kozma Imre tanítók. Az érdekes kirándulásban résztvettek Ivkó János plébános, Purics Lukács káplán és Korpics Rezső főkönyvelő. Előadás után Paller Gáspár, a szíves házigazda, asztalánál látta vendégeit, kik estefelé hasznos tapasztalatokkal megrakódva és egy kellemesen eltöltött délután emlékével indultak vissza Stridóra.

— **Új vasút.** Az alsólendva — mura-szombati vasút ügyében értekezlet volt Bellatinon, melyen résztvettek Mura-szombati vezető emberei, élükön Batthyány Zsigmond gróf, orsz. képviselővel. Az értekezlet kimondta, hogy a vasútépítés ügyében rövidesen nagyobb mozgalmat indít. A Urzrészenyiek jegyzésének gyűjtését pedig megkezdi.

— **Eltűnt iskolásfiúk.** Több fővárosi és ezek nyomán egynehány vidéki lap is megemlékezett két eltűnt csáktornyai iskolás fiúról: Fuisz János polgári s Berényi Jenő elemi iskolai tanulókról, kik mult vasárnap Csáktornyáról nyomtalanul eltűntek. Utána jartunk a dolognak, de részletekről az el-tűnésre vonatkozólag nem számolhatunk be. Az tény, hogy a fiúk vasárnap délelőtt eltávoztak hazulról s hogy nem tudják, merre vannak. A megindított köröztesek eddig még nem vezettek eredményre. Amit azonban a lapok írtak, hogy a Bakony felé vették volna útjukat, Petőfi költeményeivel s egyéb bel felfegyverkezve, mint afféle modern Róza Sándorok, aligha felel meg a valóságnak, mert a fiúkban, különösen Fuiszban sohasem mutatkozott az erre való hajlandóság. Bekés, tisztességtudó, szófogadó gyermek volt mindig, kibén édesapja romantikus hajlamokat soha sem vett észre. Vasárnap is imakönyvével, ünneplő ruhájában búcsuzott el szokásszerűt édesapjától, kinek fogalma sincs róla, hogy fiát mi készítette az elhatározásra. Fuisz börtönőr azt hiszi, hogy a fia Horvátország felé vette útját, ott is keresik elsősorban. A fiú egyszer ugyan 2 napra már eltűnt hazulról, de akkor sem kalandozó természete miatt, hanem egyszerűen azért, mert egy tantárgyból megbukott, mely ok azonban most nem forog fenn, mert tanárai utóbbi időben meg voltak vele elégedve.

— **Tűz.** M. hó 22-én a délutáni órákban Zadravec József paphegyi lakos lakóháza 844 kor. értékben leégett. A tűzet, mint azt a nyomozás megállapította, a káros 7 éves Bálint és 4 éves József fia okozták, olyképpen, hogy a szalmakazal tövében tűzet raktak. Ezen tüzesétnél a káros neje, szül. Hobloy Mária súlyos égési sebeket szenvedett. A leég-tt ház nem volt biztosítva. A mulasztással terhelt Zadravec József és neje a helyi büntető bíróságnál feljelentettek.

— **Rendőri hírek.** Bencek János obcinai (Horvátország) illetőségű csavargó háziszolga mult hó 19-én Sárközi Aladár helybeli lakos kárára egy itteni vendéglő helyiségéből egy drb. 20 kor. értékű kabátot elloptott. A csendőrség járőre a tettest elfogta s a büntető bíróságnak átszolgáltatva. — Özv. Szklepics Antalné, alsóhideghegyi lakosnő szolgál-

latában álló Loncsárics Mátyas kisszabadkai illetőségű cseléd m. hó 18-án, amíg az asszony hazulról távol volt, egy elrejtett kulccsal kinyitotta annak ládáját és az abban volt 1 drb. 10 koronás bankjegyet, 2 drb. 5 koronás ezüst pénzt, valamint a nevére szóló cselédkönyvet magához vette és ismeretlen irányban megszökött. A járőrnek azonban sikerült a tolvajt Vodusek Albert korcsmájánál feltalálni s üldözés után Sprinec Vida vargahegyi lakos szénapadlásán elcsipni. Loncsárics a helyi kir. járásbírósnak átadott. — Subics Pál muraszerdahelyi lakos kárára m. hó 19-én a délutáni órákban, amíg ő nem volt otthon, veje Jámhor Flórián vele egy házban és háztartásban élő szintén muraszerdahelyi lakos nyitva volt lakásáról több ágyneműt, ételmeiszert, leány, Subics Katalin kárára pedig ruhaneműket mintegy 56-80 korona értékben elloptott. Nevezett tettest feljelentették.

— **Tűz.** Perlakon április hó 23-án este 8 óra után a plebániához tartozó pajta ki-gyulladt s pár pillanat alatt lángba borultak Zala József jegyző, Reichwein Antal és Jegynd Flórián perlaki lakosok melléképületei is. A gyorsan terjedő tűz miatt a mentés csak részben sikerült. A tűz gyújtogatásból keletkezett. Egy Szobocsánc Karolin nevezetű drávaegyházi lakos elmezevarában követelte el. A gyújtogatást letartóztatták. A kár meghaladja a 7000 kőronát.

— **Szineszet Perlakon.** Füredi Miksa szintársulata Perlakról három heti ott működés után Letenyére távozott.

— **Testi sértés.** F. hó 13-án éjjel víg muzsikázó hangzott Murasklőson Jalsovec István korcsmájában. Fiatalok, öregek búlfelejtve jártak a ropogós táncot. A mulatozók között volt Lecsek Rókus ugyanottani lakos is, kit éjjel utáni 2 órákor Szovári Balint murasklősi lakos eddig meg nem állapítható tárggyal úgy fejbe ütött, hogy Lecsek Rókus kobakján 2—3 hétig gyógyuló testi sértést okozott. A nevezett terhelt ezen nem éppen oly kedves cirógatásért feljelentett a helyi büntető bíróságnak.

Nyilttér.)*

Csaló ügynökök!

Egy Heinrich Róbert nevű ügynök járja be a Muraközi falvakat és a Szent Erzsébet házi ipar műintézetre, valamint a Hannersdorfi templom-építésre hivatkozva, leszűketek kínál vételre. Figyelmeztetjük az illetékes hatóságokat és a hívőket, hogy ezen ügynökök sem mi, sem a Hannersdorfi templom összeköttetésben nem áll. Aki e célra f. szűketet rendelt Heinrich Róberttől, az ne vegye át a postán, mert az „igért” áruháborát „Heinrich” ár rendszeren „lefejté” a ládába csomagolva s ez által a vevőket érzékenyen megkárosítja. Nevezett ellen a perlaki csendőrségnél vizsgálat van folyamatban s a károsultak jól teszik, ha panaszaikat ugyanoda írásban beküldik. Budapest, 1909. április hó 26-án.

Tisztelettel:

Szent Erzsébet Házilap Műintézet

és a Jézus Szent Szíve Palis kiadóhivatala
Budapest, VII., Varsány-utca 6.

* E rovat alatt közlőttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

— **Töredék.** Politikai vonatkozású miatt nem közölhető. A vers azonban jóni fog.
— **ma. S.** Cikkét eltekint: majd e hóban megjelenő jubiláló számunkban hozzuk. Ha lehet, küldje be a cikk folytatását is. Talán mindkét cikket egyszerre hozhatjuk.
— **J. Kazus.** Versét megkapjuk, de a teljesítménye miatt csak alkalmilag használhatjuk fel. Majd sorát adjuk. Addig próbálkozzon más irányban is. Talán ekkor. Vagy itt-ott legalább egy-egy tudósítással, hogy az Önök vidékéről is valami hírt halljunk.
— **Árpád.** Igért jubileumi közleményeit várjuk. A jubileumi szám talán 2 hét múlva jelenik meg. Jó lesz, ha minél előbb megküldi.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novina, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leti 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se polog pogodbe i fa računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni surednik:
BEZENHOFER MIHALY

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Hamišno življenje.

Denes se skorom svaki človek za više drži, neg kaj je zršna je. Ne kanimo mi morti vezda one poreći, ki se s hvalevrédnim nakanenjem trsiju, da kroz svoju marljivost tak napreduju, da ovak v najbolši stališ dojdeju, i od drugi ljudi takaj čas, poštenje zadobiju. Ovi nigdar ne hvaliju sami sebe. Nje zadosta hvaliju njivi posli njivi čini. Nego takvi ljudi ga je ve jako malo. Stim više je ovi, ki si sami sebi neznaju navuka dati, zato ipak pri svakom občinskom poslu očuju prvi biti, i iz svom silom zanesuju poglavarstvu dostup v takvu nepriliku, da si nikaj pomoći nemreju. Ovi su prvi voditelji, i makar su još nigdar nikaj dobroga ne započeli, zato proti semu se boriju, proti svakomu poslu se suproti zdigneju, makar kak bi bil potreben i občini na hasen ov posel.

To je hamišno vodjenje, to je nepošteno i gršno delo, štero po času celu občinu čisto pokvarilo bude i lehkó bude svim ljudem na najveću pogibelj i škodu.

Suprotstaviti se, ili koga na krivi put napeljati, skaniti nekoga ovo niti ne držiju za nedopušćene, za gršne posle. Kaj si misliju od takvi ljudi njivi susedi ili putniki, ki kroz njivo selo ili po ovoj okolici višeput ideju?

Takov nepošteno, hamišno občinsko vodjenje je na jako veliki kvar celoj občini. Od koga se vući, od koga si zeme navuka mladež? Od takvi lampakov. Samo nebude jako dugo tak. Sve bolje se širi i dober na-

vuk med ljudmi. Jesu roditelji, jesu i pošteni poglavari, šteri makar si i ve još nemreju pomoći, zato predstaviju pred oči svoje dece i ove farizejuse i njive čine, da budu bar znali, kakvi su zločesti ljudi, prez duše poglavari, od kakvi Bog oslobodi svaku občinu.

Je, je vi skušatelj, prez duše farizejusi, vućiti bi se bilo potrebno, a to pak već niti jednomu ne deši. Svoju nerazumnost s kim bi mogli anda bolje zakriti, kak stēm, da se proti semu postaviju.

Vućiti, vućiti! Svakomu človeku je dužnost, da se vući, da napreduje. Ki se ne vući, on od svēla zaostane. Ne samo on zaostane, nego svi, ki su pri hiži, budu takvoga mišljenja, kak je on.

»Kaj se je meni treba vućiti«, veli jedan i drugi, »znam v polju sve posle«: — »Znam orati, kopati, sejati, žeti, razmem sve posle kaj pri poljodelstvu napreduje«.

Kak je zadovoljen nešteri človek sam iz sobom. Nezna si premisliti, ako bi bolje znal orati, kopati, sejati, žeti, ako bi si još bolje znal polje v redu držati, bi i veksēga hasna brinul. Im to se bude za kratak čas vremena; ali zakaj nebi počeli to već ve!

»To i ja znam«, veli opet, »ako bolje delam, već si predelam«. Pak zakaj nebi bolje delal, ako zna, da stēm najpredi sebi pohasni.

Ne samo pri ovom poslu je falinga, nego i drugde. Ve si je jako z lehka moći služiti peneze. Dečki i mlajši muži odideju na par mesecov na delo, v deru, pak doneseju od onud par kurun skupni penez dimo.

Nego si je morti na kakvu hasen znaju preobrnuti? Kaj bi! Razmećeju je prez hasna sim i tam, pak nazadnje niti penez, niti kruha.

Dok je ovi par kurun trajalo, nišće nebi bil rekel za ove ljude, da v deru hodiju, i tam si kruha služuju, tak prez reda, kak velimo: po gospodski su živeli. Kuliko ji se navči ovak črez red trošiti, da komaj moreju tuliko služiti, kaj bi jim za dug splaćati dost bilo.

Što tak dela? Opet ovi nevućljivi, slabe pameti ljudi. Nigdar potle, kak je školu ostavili, niti knjigu, niti nikvo pismo v ruke nezyme. Odevči se ne samo od čitanja, nego niti v nikvo društvo nejde, gde se na razgovor, na vućenje skupshajaju; rajši ide v krčmu ili v takvo društvo, gde se kakve norije delaju.

Navči se prez reda trošiti, imetka potepati, potlam dojde red na veksline i to je već zadnji graduš.

Politički pregled.

Vu Magjarskoj politici je sada kriza. Njegvo Veličanstvo je pred magjarskimi ministri priznalo, da mi imamo pravo na to, da postavimo samostalnu banku, ali sada nisu prilične okolnosti, tojest orsag još nije dosta jaki, da zdrži sve one neprilike koje bi sa početkom takve banke došle naprē. Zbog toga su svi ministri z Beča došli natrag vu Budapeštu i ovd si držali sednicu, te su odlučili, da se zahvaliju na ministerstvu. To je i odnesel minister predsednik Wekerle

Na staro lieto.

(letinski dogodjaj.)

U kući fabrikanta Riehl-a u predgradju Beča Meidling zvanom, sa kupilo se je na staro lieto u večer godine 1856 veselo društvo prijateljah i domaćinoh rodjakah, za da po staroj navadi staru godinu odprave a novo dostojno dočekaju. Sve sobe u kući su bile podpuno razsvietlene te se je svetlost iz sobah kroz obloke razprostirala daleko vani po sniegom pokriven parku pred i za kućom, u kojega sredini je stala.

Gospodin Riehl, inače od naravi ozbiljan čoviek, podvrgnu se je volji svoje gospodje u svemu, kaj se je ticalo društvenog života kuće i repräsentacije iste; pak pošto je ona kak i nejzina već odrasla kćerka Felicitas rado imala okolo sebe veselje ljude, to je njihova kuća bila više krat zdrcišće

veselih mladih i starih ljudih. Dok su se stari kartanjem zabavljali i »Monda« i »Pagata« lovili, do toga su se mladi potegnuli u salu, gde se je plesalo. Medjutim pošto se je sada počelo približavati vrijeme pol noći, kada će nas stara godina ostaviti a nova na tronuš sesti, sakupili su je svi gosti u velikoj jedačkoj sali, gde je na stolu, po samoj domaćici pripravljeni »punč« već pripravan stal i se iz velikog porcelanskoga lonca kadil.

»Napunite čaše!« — veli kuće domaćina podvorniku — »jer ov hip će dvanajst tući, a mi hoćemo novu godinu dostojno dočekati!«

U tom hipu se začuju iz vana praporce, — svi prisluskuju — i pred vrati parka postanu lahke sanice, iz kojih skoči, iz bunde se razmotavši visoki, vitki mladić, kojemu naproti dobeži iz sale u hodnik Felicitas,

veselo ga pozdravivši sa »dobro došel!« — A koju on, mladi officir strastveno zagrlj na srce pritisne i izljubi još usta i lica. »Anda si ipak došel, predragi moj Herbert?« — veli mu šaptajuć.

Sad se otvore vrata sale i veselo društvo izide van pred njega te ga u salu povere. »Baš si dobro došel na »Punč« — veli fabrikant, posle srdačnog pozdrava. — »Hitro donesi još jednu čašu!« — zapove poslužniku.

Baš sam ov hip trinajstu čašu na stol metnul!« — odgovori ov

»Trinajstu čašu« — prošapta domaćica i probliedi — »dakle smo danas trinajstoricu ovde sakupljeni?«

»Ah, izbilja!« — potvrdi gospodin Riehl, kad si goste pribroji. — »Medjutim pusti to na stran draga žena, dvanajst ili trinajst — svi smo u božjih rukah.«

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE.
Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

vu Beč i svih ministrov odgovorjanje je položio u ruke kralja.

Da kaj bude sada? To neznamo. Kosulthova stranka se jako uznemirava. Neodvisna stranka hoće udovoljiti celomu narodu, te je poleg toga, da se samostalna banka čim prije postavi. Mislimo ipak da se bude kriza mirnim putem svršila.

Nekoje novine veliju, da kralj nebude hotel primiti ostavku tojest zahvaljenje ministrov, nego bude je opomenul, da je još odzadi izborna reforma, kaj je takaj vu paklumu, da se ima svršiti. Neznamo kak stoji stvar, ali ako bude i reformu načinila sadašnja vlada, onda bude još i jedno ljeto vladala, jer izborna reforma je velika te iz mnogo zakonov stoji.

Vu Turskoj su mladi-turki postali gospodari. Tak je bilo, da je buna, koju je sultan dal narediti proti mladim turkom za njega jako hudo izpala van. Mladi-turki, tojest oni, koji su zato da bude vu turskoj svaki človek jednaki, te da se kršćeniki nesmiju bantovati — su preobladali sultanovu vojsku primili su i samoga sultana, te su sada oni gospoda vu Turskoj. Da kaj bude za sultana iz toga nezna se, ali za Tursku bude to dobro. Veliju jedne novine, da bude sultan predan soldačkomu sudu i odsuđen na galge, druge opet veliju, da bude mu ostavljen život ali ga posleju vu suzanstvu na Ciprus-sisek.

Vu Horvatskoj budu družtva, koja su puna za to, da oni postigneju vréme, da budu imali lěrsoga kralja, budu držali veliku skupštinu. I čujte, čitamo vu novinama, da je iz Medjimurja pozvano Ciril-Metud družtvo. Koji su člani toga regimenta? Već budemu je videli. Hajde s larlom doh!

KAJ JE NOVOGA?

— **Zaruka.** Weinstengl Sándor, komaromski trgovac si je zaručil Nemsits Ignacovu kći, Gizellu u Drávaszilasu (Podbreszt.)

— **Vréme.** Vu veliki strah je spravilo južnu stran dolnjega Medjimurja abnormalno vréme. — Druga polovica aprila je bila tak topla, tak suha, kak da se približava kani-kula. Od jutra do večera gredo je sunce pojedno, a nigdi oblaka na zraku. — Jen

i drugi je zdihaival: Bože, kaj bu stoga. — Ako bu opet takova suša, kak lani, čiji smo onda? Šetva je redka — osobito de su projnate zemlje — a senokose gole. Ve se s najvećim nevoljüm boriju ljudi zbog krme, a kaj bu onda, ako i letošnje leto tak potegne, kak lanjsko. Par let pred tim već je lat porinula vün hrz, a ve je tak malo, da se niti vrana nebi mogla vunjoj škriti. Jurjevo je minulo, a lati nigoi. Dete-lice, osobito prave, su male. — A kak težko čakaju onu dobu poljodelavci, da idu vun s kosum na polje i dopelaju dimo malo šalate Ridjani! Parme su na sve strani prazne. Još dobro, kaj je ta blažena kuruzica obrodila lani, de bi bili, da ga toga ne. — Ve moraju gazdi s obrokom nadomešćati krmu. — Ali pozna se i ta sila pri gospodarstvu: koji su lani se dob još pune kuruznjake imeli, ve tihi vedric puše čez kuruznjake, puni su s tvrdom kmicum. I ne, začuditi, ar delo se odprlo, kuruzna šetva je tu, marha se mora bolje hraniti, drugač nemreju vleći pluga. Proti zadnjemu došel je silen veter, koj je još bolje sušil, kak sunčeni traki. To je trpelo tjam do sréde. Ande je vlihuul veter i za njim spustila se blažena rosica. Zemlja je željna vlage, kak slepec pogleda. — Daj Bog, da nam lěpi majuš više takove rosice donese, onda smo opet dobri.

— **Došli su dimo rezervisti.** Kaj je vnogi otec i mati težko čekala, ve se ono spunilo: doružili su dimo rezervisti z Bosne. A kaj da spomenemo one, koji imaju doma dragu ženu, malu dečicu, kulikopot su ovi zdehnuli prama Bogu; donesi nam dimo dragoga japeka, koj je nam kruha skrbitelj. Kak nam jen poveda, na Jurjevo večer spravili su se skup pri nas v jednoj krčmi godovnjaki da se na svoj god malo rezveseliju. Dugo je leto, a god samo jenput dojde napre. Čovek nezna, kaj ga more doštići; moguće da denes još gratulira jen drugomu, a za par dni dojde na njega kakov beteg, i evo, nemaš ga. Skril se ti je pod hladnu zemlju. — S ovum prilikom — kak smo prije spomenuli — zabavljali su se Juraji. Jen i drugi zahvaluje dragomu Bogu, da se včakal v povoljnom zdravlju svojega goda. Okolo desete vure spraznil se

lagvič, z kojega je malo prije vugodno tečno pivo curelo. Je, ili bu dimo na počinek. Dosti je bilo za denes. — Več se stane jen i drugi da lehku noć želji pajdašom. Drugi deu se zaran treba stati i ili vun na polje, kuruzu sejal. — V ovim hipu odpreju se vrata i postaviju se nutri četiri rezervisti. Svakomu na hrbtu visi na batini kufer. Još estét kivanok! — čuje se iz vustah vodji. Tu smo! Eljenek, eljenek! — odgovoriju naši godovnjaki. Ho, dragi dečki, sam Bog vas donesel, kak ste kaj? Hodi sim Imre, Antal i ti Francek, i ti Pavel! Sete si tu kre nas i poveće nam kaj je novoga v Bosni. — A naši dečki (jen i drugi ima ženu i dečicu doma) posedeju si okolo stola s veselim obrazom — makar su trudni i — gladni. Z ilidže idemo — pripoveda jeden — tam smo čakali više tjednov, da dojde befel: hajd junaki, idemo na s'rbu. Prvi tjeden smo prosili Boga, daj nam čim prije čez to prejtji, ili živi ostati ili vumreli. Trali su nas od dneva do dneva na visoke planine muštrat se. Stan smu imeli lěpi, vu jednim kupališču (v ilidžu je isto takovo kupališču, kak vu varazdiških toplicah, žveplana voda, mesto lěpo, na 7 kilometrov od Serajeve) ali kosta je bila huda. I s tim potegne vun z žepa komad »komisa«; i ponudi našim prijateljom, da ga kostaaju. Oh, božji dar, ali je kiseli! No, drugi već je nekaj vugodnešega imel v žepu: bosanski dohan. — To vre to, ali komis je prekisel! Za čas, da je tečno vino malo otopilo srđca, dojde volja i za popevku. I naši dečki — koji doma od svojih starih samo horvatsku reč čujeju, zapopevaju po vugodnim magjarskim jeziku:

Ezerkilenszázkilencnek március havában
Vitték a sok magyar bakát Szerbia határá;
Szerbia határa, a Drina partjára,
Hogy megvédje a hazáját minden támadásban.

Akkor milyen nagy erővel jött a szerb ellenünk,
De azért mi nem engedünk, inkább tűzbe megyünk,
Döröghet az ágyú, ropoghat a fegyver,
Azért minket a dühös szerb vissza soha nem ver.

És mikor mi leértkezünk Szerbia szélére,
Akkor látták meg a szerbek, hogy le lesznek verve;
Letették a fegyvert, és békét kötöttek,
Megfogadták, hogy magyarral többé nem kezdenek.

Elközelgett áprilisnak az utolsó napja,
Örökre a magyar bakák, hogy elmennek haza;
Elmehet már haza, minden rezervista
Öl-lethi feleségét minden pillanatba. —

Ura na stieni pričme brnети i svi, časami u ruki čekaju njezin prvi udarac, za da dolično pozdrave nastupivšu novu godinu sa finom pitvnuom, koja je iz časah se ka-deća, onu poznatu ugodnu duhu razprostirala po celoj sali. Ura udari i oni veselo časami trknu »Na tom mladom lietu...« U tom hipu — potihui vrisk — i časā mladoga officira pukne, a njezina staklovinā leži dole na podu pod nogami Felicite. Svi se nad tim slučajem presenete a Felicitas se od uzrujanosti razplače. Medjutim je poslužnik drugu čašu donesl, koja bude napunjena i na novo svi opet trknu časami: »Na sretnu budućnost!« — I sada ostane čaša ciela...

Drugog dana se je mladi par šetal po sniežnih putevih parka, bilo je sve na okolo mirno i tiho, a samo im je srđca stežala ta okolnost, da je Herbert imal vrlo kratki dopust, te se je već moral sutra k svojoj regimenti vratiti, pak zato se Felicitas nikak nije mogla u dobru volju spraviti, dapače su joj se na čase i suze u očih frkale; a k tomu joj je pojednom dogodioj sa časom, od prošle večeri po glavi hodil, pak je pod šetnjom više krat spomenek svrnula na taj

čudnovati događaj i tvrdila, da će se po svoj prilici nekaj strašnoga dogoditi, jer da se časa iz čistoga mira u ruki razpukne... to je već... više... nego...

»Tebe draga moja« — veli joj officir — »je obuzelo praznovjerje i kad joj je sve pametne dokaze njezinog praznovjerja pred oči stavil, je rekel: »Barem ovih još nekoliko urah, koje budemo zajedno, dok odmarširam, pusti nam veselo probaviti. Promisli si, kaj je otac rekel: dok dohim na golér još jednu zviezdu, a ta je lietos već na putu, budeš ti moja draga ženica. Dakle glavicu u vis i promišlavaj onu liepu budućnost, koja nas čeka.«

Time su došli do ribnjaka i stali su pod lipom pod kojom su se spramaličja, dok je bila u potpunom cvietu, prvi krat kušnuli. U koru iste ureze officir malim nožecom njih obvodivuh imena, i kad je tim bil gotov, hiti mu s dievojka na prsa te ga zagrenog držeča bez prestanka kušuje.

Od tog vriemena su prošli meseci te je nastalo i prolietije; u fabrikanta Riehla parku se je pričelo sve zeleniti i na novi život se radjati, vani pako u svijeto dizala se je pomalo bura, koja je mnogoga u grob

pritisnula, a na životu ostavše do dna duše raztuzila. Jer komaj da su dvie godine prošle, odkad smo mi zajedno sa pruskom se proti Šleswig-Holsteinu borili, i nut mi sa prusi, za onda bivši saveznici i prijatelji, eada smo se zavadili, te se je samo jedino govorilo o ratu i čekalo dok se rat nazvesti. — I doslo je to vrieme. Rat je bil navienet te se je jednog dana mladi officir Herbert došel k svojoj zaručnici Felicitas izpričati i »Sbogom!« reći do vidjenja, jer i njega je dužnost tieraia u rat, jer je soldat.

Strasna rieč rat! — I eto, ta strasna rieč je zahvatila dvie moćne države, austrijsku i prusku, godine 1866. General Feldzeugmeister i rhovni zapovjednik austrijske vojske Benedek je za svoj glavni kvartir uzet tvrdjavu »Josefstadt« te je svoju vojsku potegnul u blizinu iste, dočim su prusi, koji su svoju vojsku na tri diela razdilieli, imali zadaču sa više stranah u česku navaliiti. Poslie raznih krvavih okršajah je Benedek svoju vojsku kod Kraljičinog gradca (Königgrätz) usredotočil i čekal ovde odlučujuću bitku. Kada pak je pruski kralj Vilhelm dozna, da Benedek kod Königgrätza i Sadowe čvrsto stoji, sazval je još one noći

Za tim spopevljeju još dve-tri soldačke po-
pěvke s plemenitim oduševljenjem i onda
dojde na pamet svakomu, kaj mu je srdcu
najbolje drago: ljubezna žena i drobna de-
čica. — Jen i drugi hiti na hrbet črnu la-
dičku, segne v ruke svojimi prijatelji i s
veselim srdcem koraci proti domu, da si
obgrli svojega para, i s kušuje malu drob-
žiju. Za vnoge trude, koje je pretrpel v
Bosni, je to njemu najvugodneše plaća.

— **Punica i zet.** Vu Földcsak občini
je živel Tóth Istvan, koj je neprestano lun-
paril i svigdar da je dimo došel, počel se
svajavati s ženum i s punicum. Prez bitvi-
nu su malo da išli spat. Podjednó došlo
mladu ženu i punicu. — V čera dva tjeđne
v subotu je opet pijan došel dimo, i po na-
vadi počel je kričati nad ženum i punicum,
tak da su morale vujti k susedu. A on se
leže doli i zaspal je, kak da je sve vredu.
Za čas dojde dimo i punica, koja je zgra-
bila za sekiru i dvaput vudrila žnjom zeta
po čelu, tak da je mrtelv ostal.

— **Detroniziran sultan.** Kak naj-
noviši glasi kažeju, turskoga sultana su de-
tronizirali, tojest z hitili su ga z tronusa. —
V Yildiz palači, da sultan stanuje je bilo
do šest jezer soldatov, koji su se suprot
stavili mlado-turkom. Na to su ovi obkolili
čeli varas, napirali štuke proti palači i stre-
lali podjednó. V Turskoj je navada, da sto
i jeduput strliju z štukov, da se sultan
premeni. Toga dneva su ležko čakali svi
turčini. Aprila 27-ga ob pol tretjoj vuri se
čulo strelanje; sto i jenput je počel štuk, na
znamenje, da je Abdul Hamid prestal turski
sultan biti. Veliju, da je on bil zrok onoj
krvoločnosti, koja se 13-ga aprila pripetila,
za koju smo v prošlim broju pisali. Za
vezda je Resad herceg postavljen za sul-
tana, koj bu pod imenom V. Mohamed vzel
prék tronusa. — Za Abdul Hamida pišeju,
da je bil jako nečemuren čovek. Vnogi su
polec njegovoga nemilosrdnoga srdca mo-
rali po nedužnim putu vuzu trpeli i na sto-
tino je takovih, koje je dal skončiti. Ve i
žnjim tak napraviju, kak je on svojim bra-
tom, Murad sultanom napravil: do smrti bu
vreštu; — na jeden otok ga odpelaju, de
bu do svoje skradnje vure pod reštom.

S ovum prilikum spomenemo i to, ku-

liko dohodka ima, turski sultan i kuliko
ljudi živi iz toga. Za sultana veliju, da je
on najbogašeji vlastelin na svétu. — Samo
njegov imetek losi na leto do 578 jezer
fontov (po priliki 12 milijonov korun). Zvun
toga dobi od orsaga 305 jezer fontov (do
5—6 milijonov korun). On na svoju osobu
malo potroši, ali stim više ga koštaju nje-
goví službeniki i harem. Vu Yildiz palači
blizo 3 jezere ljudi živi: njegovi stražari,
činovniki, harem, slugi i robí. Med svimi na
prvom mestu stoji glavni eunuch, koj pazi
na harem. — Samo na kuhnju čez leto do
6 milijonov korun potroši, ran tuliko. mu
nosí jeden imetek vu Maloj-Aziji. Vu hare-
mu je do jezerodvesto žen. Med ovimi je
prva sultana-valide, — (mati sultanova) za
njom četiri zakonske žene (matere prve čet-
vero dece) za njimi dođu kadine, koje su
matere ostale dece.

— **Kuliko jih ide v Ameriku?** Kak
»Magyarország« novine pišeju, prošle dneve
— v jednim tjeđnu — je ne menje kak
dve jezere tristo devetdeset ljudi otišlo z
Magjarskoga v Ameriku. Skorom ne za ve-
ruvati, kuliko ljudi se da odvabiti v Ame-
riku, de vnogi i vnogi nesrečen postane.
Doma si misli, da si tam napuni s cekini
žepe, ali za kratko vréme dojde na to, da se
strašno prevaril. Na jezero i jezero je
takovih, koji samo poleg toga vandranja
dođu na štersku palicu. Med onimi, za koje
smo rekli, — 479 magjarov, 1101 tolov,
325 nemcov, 323 horvatov i 163 romanov.

— **Koja je spuškinih prahom**
kurila. Z Makó varasa pišeju sledeće: Haj-
hegyi Sándor je jako veliki vadas bil. Po
smrti svojoi je ostavl same skatulje s puš-
kinim prahom, patroni i sšprihom. To je na
putu bilo dovici, koja se štela toga smetja
rešiti. Pobere anda sve skatulje, kaj je de
našla, hiti to sve v pečnicu i podkuri. Za
nekoju minutu je tak počilo, da se zemlja
stepla. Patrone su eksplodirale i raznesle
čelu hižu. Ženu je hitilo vun na dvor, de
su ju na pol mrtvu našli. Za čas je nastal
ogjen, ali to su hitro pogasili.

— **Koj je svoju ženu zaklal.** Z
Guta (Komárom varmejije) pišeju, da je tam
Füüdös István 25 let star poljodelavec dva-
put strelil na svoju ženu, koja je od toga

odmr.ah vumrla. Još lani se pripetilo, da se
čovek svadil zbog nečesa svojom ženum,
Nagy Marijum, koja je onda nagovorila svo-
jega brata, da naj strli njenoga muža. Brat
je posluhuul sestru i dvaput strelil z revol-
vera na svaka, od česa je on više mesecov
v postelji ležal. Još v betegu je obečal, da
kak ozdravi, odmah strli svoju ženu. Ove
dneve se stal iz posteale i to mu je bil prvi
čin, da je strelil ženu, a zatim je otišel vu
varas, de se sam javil žandarom, koji su
ga odegнали v rešt.

— **Igra s nabitum puškom.** V Ru-
dolfsgnadu se pripetilo, da je Stayer Janoš
polar s nabitum puškom došel dimo. Mesto
da zeme patrone vun, prislonil je pušku k
steni. To je spazil njegov 9 let star dečec,
Janoš, zeme pušku v ruke i počne se žnjom
igrati. Za čas sproži se puška i kuglja od-
leti v glavu njegovoga mlajšega brata, Pav-
leka, koj se najenput mrtelv zrušil.

Nekaj za kratek čas.

To je za nje.

Konopije je sejaj jenčovek na Alföldu,
da su jahali mimo po česti dragoneri, koji
su mislili da magjar dohana seja.

Kaj se mučiš parast zabavaj, veli mu
jeden, im to tak nebu tvoje.

Je, je — veli muž — ja znam, da bu
s toga vužinec, štrik, a to ran tebi treba.

Od česa je trda.

Gost: Čujete krčmar, ova zemlja pre-
koredno trda.

Krčmar: Je, to si ja nemrem pomoći
to je sve od letošnje velike suše.

Osramočen bogec.

Krčmar: Huj, čujete vi Domiter — veli,
krčmar jednómu bogcu — najte tuliko piti,
drugáč pak tu pozabite — berglje.

Ako samo...

Jenoga visokoga roda službenika je pe-
ljaj »székely«. Med bregi i gustimi šumami
je peljal put. — Na to se preseneti naš
službenik i stiba pita foringaša:

Čujete, neživiju tu živani?

Ve, prečastni gospodine, ako samo ve
ne peljam jednoga. — Gyi te Fakó, gyi!

ratno večje, u kojem je bilo zaključeno,
odmah drugog dana (to je bilo 3-ga Julia)
na austrijsku vojsku navaliti.

Bilo je magleno jutro, kad su sa obod-
vih stranah ogromna ognjena ždrela i po
palicu debele cievi pričele šiljati zlo i smrt
medju ratoborce. Već su Benedekovi kanoni
veliku nepriliku medju prusi načinili, te se
je činilo, da je pobieda na austrijskoj strani,
kad na jedan krat okolo 3 ure popoldan
Benedek opazi, da su mu prusi za ledja
došli. On se je junački branil proti neprija-
telju spreda i straga te je još držal visine
»Chlum« zaposednuti; medjutim je na nega
navadil pruski general Hiller i on je moral
uzmiaknuti.

Austrija je bitku izgubila! — Bila je
potučena!

Sunce je u magli puškinoga praha
pričelo zapadati, a iz daleka su se čuli još
pojedini hitci kanonah i hitci iz pušakah,
tekar u devet satih je zatihnuo sve. Još je
horizont zarubljen črlenočum plamena na
okolo gorećih selah; s vriemenom je i to
ugasnuo te se je samo još videlo, kako tu
i tam, blizu i daleko gori ogjen naložen po
stražarih i predstražarih.

Medjutim ipak nije nastala ona mirna
noćna tišina, jer se je iz bojišta čulo ske-
ćanje, javkanje i hripanje ranjenih i umira-
jućih, koji su tu ležali kakti pokošeni, sami
mladi ljudi, spremišani, prijatelji i neprija-
telji, prus kraj austrijanca, — te su javkali
za pomoć.

Jedan officir jaše kroz krvavo bojište,
on išče svojega prijatelja, svojega kamerada.
Tuj, gde je bila bitka najluta, tu je baš
kraj njega opal. — Mladi officir na konju
zadržće, — jeli će ga najti?

Eto ga! — našel ga je... »Herbert!«
— zazovne ga, te se sa sedla posmekne dole
s konja i ridigne si na krila liepu glavu
padšega officira kamerada. Ali nikakovog
odgovora nedobije iz blidih ustah. — I
opet ga zazove »Herbert!« — Sada opazi
officir u kmeti — i miesec se je već po-
malo pokazival, da je ranjeni još jednom
oči otvoril te se je kakti razveselih, kad je
kamerada polag sebe opazil, — ustnice su
mu se polagano pričele gibati te je kamerad
mogel samo čuti uzdisaj umirajućega i tiho
šaptanje iz njegovih blidih ustah: »Felicitas-
posljednji — pozdrav!« — Pri tom stisne

ruka umirajućega onu prijatelja si, tielo za-
držće i — život ugasne...

* * *

Bila je zimska mečava mieseca de-
cembra iste godine, kad je sever sniegom
okolo Riehl-ove kuće biesnil, u kojoj je kak
i prošle godine u to vrieme mnogo sviećah
gorelo, jer se je opet obslužavalo čekanje
nove godine, — bilo je Silvestrovo iliti zad-
nji dan godine — stara godina.

Ali kada su o pol noći čase zveknule
u čast nastupivše nove godine, kak i prošle
godine, iskale su oči roditeljah Riehl svoju
jedinicu Felicitas, okolo se zgledavajući, ali
badava... — Tamo pri ribnjaku u parku
je u isto vrieme u mečavi sniega sevrom,
pod lipom stala mlada dievojka, u plaču,
od žalosti posve satrta te je svoje zaplakano
lice pritiskala na lipinu koru, u koju je bilo
urezano srdce sa dva imena i križ pod
njimi.

Em. Kollay.

mmázsa	1 m.-cent.	kor.	fill.
Buza	Pšenica	25 20 —	
Rozs	Hríz	16 00 —	
Arpa	Ječmen	14 30 —	
Zab	Zoh	16 00 —	
Kukoricza új	Kuruza nova	15 10 —	
Fehér bab új	Grubh beli	15 50 —	
Sárga bab	zuti	14 00 —	
Vegyes bab	zímésan	13 20 —	
Kendermag	Konopljenoseme	16 00 —	
Lenmag	Len	20 00 —	
Tökmag	Košice	20 00 —	
Bükköny	Grubhorka	20 00 —	

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt. 856 28-52

Kapható minden jobb üzletben.

Ön csodálkozni fog! 75000 pár cipő!

- 4 pár cipő csak 8 korona. -

Több nagy gyár fizetési zavarai folytán felhatalmaztattam nagy mennyiségű cipőnek előállítását áron alul való eladásra. Eladok tehát mindenkinek

• 2 pár férfi és 2 pár női cipőt •

(fekete vagy barna bőrből, kaplival, igen erősen készített börtalppal elegáns legújabb divatu, számszerinti nagyságú) 8 koronaért. Szállítás utánvétellel. Meg nem felelőt kicserélek vagy a pénzt visszaadom.

R. REINER cipőkivitel

529

Krakau No. 156,

Steckenpferd- Liliomtejszappan

Legenyhőbb szappan arcbőrre és szeplő
ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

960 11-40

643/tk. 909. I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. bíróság közhírré teszi, hogy dr. Kovács Lipó¹ csáktornyai ügyvéd által képviselt Petkovics Jakab² murasiklósi lakos végrehajtónak Petkovics István³ murasiklósi lakos végrehajtást szenvedett elleni 22 kor. 80 fill. büntügyi költség és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881: évi LX. t. c. 144. 146 §§-ai alapján elrendelte minek folytán végrehajtónak 22 kor. 80 fill. tőke, 5 kor. 80 fill. végrehajtás kérelmi, 17 kor. 40 fill. végrehajtás fogatosítási 5 kor. 20 fill. újabb végrehajtás kérelmi és 16 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírószék területéhez tartozó a murasiklósi 460 sztkvben 270. 271/c/2. 451/a/1. és 538/2. 140/b hrsz. sz. Petkovics István³ nevén álló ingatlanai 392 kor. becsáron, az u. o. 461 sz. tkvben 678/b hrsz. sz. ingatlanból ugyanannak nevén álló 1/3 rész 22 kor. becsáron, u. o. 462 sz. tkvben 55. 56. 57/b hrsz. sz. ingatlanból ugyanannak nevén álló 1/3-ad rész 148 kor. becsáron az u. o. 463 sz. tkvben 307/a, 342/a, hrsz. sz. ingatlanból ugyanannak nevén álló felerésznek 78 kor. becsáron az u. o. 21 sz. tkvben fevettl egelő és erdő illetményből ugyanannak nevén álló 1/31 rész 80 kor. becsáron

1909. május 15-én d. e. 10 órákor

Murasiklósi községhezánál dr. Kovács Lipó¹ ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Megjegyeztetik, hogy a murasiklósi 460. 461. 462. és 463 számú telekkönyvekbeni ingatlanokra 3169/tk. 908. számú végzéssel Petkovics Antal⁴ murasiklósi lakos javára bekebelezett holligani haszonélvezeti és kikötményi jog az árverés által nem érintetik.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron

az ingatlanok el nem adhatók, az 55. 56. 57/b, hrsz. sz. ingatlan illetősege azonban 81 kor-nál alacsonyabb áron eladni nem fog. Árverezni kívánok tartoznak a becsár 10%-át és pedig 39 kor. 20 fill. 2 kor. 20 fill. 14 kor. 80 fill. 7 kor. 80 fill. illetve 8 kor. készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

441/tk. 909. I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírószék közhírré teszi, hogy Wollák Rezső¹ csáktornyai ügyvéd által képviselt Bagári János² drávaszentmihályi lakos végrehajtónak ismeretlen tartózkodású Szabol István³ (üggyondnok dr. Kovács Lipó⁴ ügyvéd) és kiskoru Zselezsnyák János⁵ drávaszentmihályi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 30 kor. 40 fill. tőke és jár iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881: LX. tcz. 144 és 146. §-ai alapján elrendelte minek folytán végrehajtónak 18 kor. 85 fill. hátr. tőke ennek 1908 évi október 9-től járó 5 % kamatai 14 kor. 30 f. árverés kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírószék területéhez tartozó s a drávaszentmihályi 214. sztkben 63/c/2 hrsz. ingatlanokból kiskoru Zselezsnyák János⁵ nevén álló 1/4 illetőség 47 kor. becsáron az u. o. 309 sztkvben 188/a hrsz. ingatlanból az ehhez tartozó aránylagos legelő és erdő illetményből ugyanannak nevén álló 1/4 illetőség 26 kor. becsáron az u. o. 383 sztkvben 33/2. 53/3. 114/1. hrsz. ingatlanokból Szabol István³ nevén álló 1/4 illetőségek 722 kor. becsáron az u. o. 310 sztkvben 101/4 hrsz. ingatlanból ugyanannak nevén álló 1/4 illetőség 316 kor. becsáron 525

1909. évi május 10-24-ik napjának délelőtt 10 órákor

Drávaszentmihályi községhezánál Wollák Rezső¹ ügyv. vagy h. közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlanok el nem adhatók a 33/2 53/3 114/1 hrsz. ingatlanok azonban 428 kor-nál alacsonyabb áron el nem adhatók.

Árverezni kívánok tartoznak a becsár 10%-át és pedig 4 kor. 70 fill. 2 kor. 60 f. 72 korona 20 fillér¹ illetve 31 korona 60 fillér készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő amennyiben a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult külsőleg, és az elcsúszott és megfázott, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételek orvosiak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozzal van csomagolva. Ára üvegben K.-80, K. 1.40 és K.2.- és üvegcsőben minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerész a „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szokásd.

Törvényesen
védve.

„Kangya-sósorszesz”

Törvényesen
védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziaszer bedörzsölésre.

nagy üveg ára 1 K. 50 fill.
Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerertárban
és az egyedüli készítőnél:

Sziucs Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom

Zalamegye. (Számos elismerő levél).

Locomobil és cséplőszekrény

olcsón eladó,

Varga Sándor, Bányavár

Posta: Muraszerdahely.

Hernyóírtáshoz nyers kőolajat

ajánl

Graner Testvérek

cég

Csáktornya.

Millió háziasszonyak tisztitanak

Globus

Fémtisztítókivonatal

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

„M-i-i-t? — „Papa megengedte! Hiaz' valódi
Antinicotin-cigarettafüvvel fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes búvészártyát
tartalmaz.

972 26—28

Ligetváron (Dráskovecz), a
körjegyzői iroda mellett egy
üzlethelyiséggel
bíró ház örök áron eladó.
Bővebbet
Steinberger Jgnác
Muraszentmária.

528 1—2

Hirdetések

felvétetnek e lap
kiadóhívatálában.

BOHN nagyikindai cserepe

legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár, Nagyikinda.

523 2—*

Szabadalm. BOHN-féle terméskészítéses vörös fedélcserép.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐSZERLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSORENDÚ
SZÜRGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTÉS.
LŐRŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

Keil-Lakk

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” ténymáz 90 fillér.
Keil-féle aranyfénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalapfesték minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fillér.

987 6—6

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornya. — Horvát A. Varazsdon.